

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milí priatelia,

obezita je jedným z najnáročnejších ochorení v oblasti verejného zdravia 21. storočia. Je to epidémia, ktorá zasiahla celý svet, Európu a Slovensko nevynímajúc. Svetová zdravotnícka organizácia (SZO) udáva, že v tomto storočí má obezita podobný alebo vyšší výskyt ako podvýživa a infekčné choroby. Je veľmi veľký predpoklad, že v roku 2025 bude mať viac ako 50 % svetovej populácie chronickú chorobu – obezitu. Jej prevaha je vysoká, vo vyspelých krajinách postihuje ako deti a adolescentov, tak aj dospelých mužov a ženy všetkých rás a vekových kategórií.

Podobne je to aj s ďalším chronickým ochorením s diabetes mellitus, ktoré tvorí nerozlučnú dvojicu s obezitou. Túto dvojicu nazývame diabezita. Taktiež nám zo dňa na deň narastá počet diabetikov 2. typu a čo je horšie, že ochorenie, ktoré sa donedávna výnimočne vyskytovalo v adolescentnej populácii, narastá jednoznačne aj v nej.

Obezita a diabetes sú globálne syndemické ochorenia, ktoré pôsobia synergicky a prispievajú k nadmernému nárastu chorôb v populácii. 30 % osôb s nadhmotnosťou/obezitou má diabetes mellitus 2. typu a 90 % diabetikov 2. typu má nadhmotnosť/obezitu. Majú spoločné psychosociálne faktory, ktoré ovplyvňujú ich nárast (stres, poruchy spánku, konzumácia vysoko energeticky náročnej stravy a aj sedavý spôsob života s čoraz nižšou pohybovou aktivitou).

Obezita je predovšetkým choroba, ktorá významne zvyšuje riziko vzniku ďalších závažných zdravotných ochorení a komplikácií. V súčasnosti je známych viac ako 236 ochorení súvisiacich s obezitou a komplikácií obezity (metabolické, kardiometabolické, štrukturálne, zápalové, degeneratívne a nádorové).

V USA sa aj z týchto dôvodov v súčasnosti diskutuje o novej kardiometabolickej subšpecializácii, ktorá by pozostávala z 2-ročného rezidenčného programu internej medicíny s následným tréningovým programom v metabolických ochoreniach a prevencii kardiovaskulárnych ochorení. Tréning v metabolických ochoreniach by mal byť zameraný na diabetes mellitus, poruchy metabolizmu lipidov a lipoproteínov, obezitu, životný štýl (výživa a fyzická aktivita) a aj genetiku, ktorá súvisí s týmito bežnými metabolickými ochoreniami. Na rozdiel od klasického endokrinologického tréningového programu by sa nekládol formálny dôraz na hypofýzu, štítnu žľazu, nadobličky, reprodukčnú medicínu alebo metabolické ochorenie kostí.

Z kardiologického hľadiska by títo kandidáti nemali tréning napríklad v intervenčnej kardiológii (katetrizácia srdca, pokročilé srdcové zlyhanie, transplantácia, arytmológia). Boli by trénovaní v manažmente akútneho infarktu myokardu, akútnych koronárnych syndrómov a súvisiacich komplikácií na koronárnej jednotke. Tiež by sa vzdelávali v elektrokardiografii a echokardiografii. Cieľom je optimálne riešenie potrieb „kardiometabolických“ pacientov.

Obezita je časté ochorenie, diabetes mellitus, poruchy metabolizmu lipidov a lipoproteínov tiež a kardiovaskulárne ochorenia spôsobujú 35 % až 40 % všetkých úmrtí. A to sú fakty, ktoré podporujú myšlienku kardiometabolickej subšpecializácie, ktorá by mohla zmeniť tieto fatálne čísla u veľkého počtu ľudí s novým systémom klinickej starostlivosti.

Pre-obezita a obezita významne ohrozujú zdravie verejnosti, sú náročné na spoločný komplexný a efektívny postup. Všetky členské štáty EÚ by sa viac mali snažiť bojovať proti obezite (prevencia) podporou zdravých stravovacích návykov, podporou aktívnejšieho spôsobu života, ale aj zabezpečením vhodnej liečby a následnej starostlivosti tým, ktorí už nadváhu alebo obezitu majú.

V prvej línii týchto snáh stojíme my, lekári a ostatní zdravotnícki pracovníci, ktorí sa venujeme manažmentu obezity a jej pridružených ochorení. Najväčším problémom však

Pokračovanie úvodného slova na strane 174

Pokračovanie úvodného slova

je veľmi malá alebo takmer žiadna cieľená aktivita zamierená na podstatné ovplyvnenie tejto dvojitej epidémie. Obezitologická sekcia Slovenskej diabetologickej spoločnosti preto víta príležitosť hovoriť o súčasných možnostiach manažmentu diabezity v rámci kongresu Medicína pre prax. Ak by však bol záujem dozvedieť sa o obezite/diabezite viac, tak sa na Vás budeme tešiť na 16. slovenských obezitologických dňoch, ktoré sa budú konať 26. a 27. októbra 2018 v Žiline (www.obesitas.sk).

Iba s podporou a záujmom všetkých profesionálov dokážeme zlepšiť prevenciu a liečbu diabetes mellitus a obezity (diabezity) a v konečnom dôsledku zlepšiť zdravie a kvalitu života ľudí, ktorí s týmito vážnymi chronickými ochoreniami žijú.

S úctou Vaša MUDr. Lubomíra Fábryová, PhD.
Prezidentka Obezitologickej sekcie Slovenskej diabetologickej spoločnosti